

Lagrange interpoláció

Lagrange interpolációs polinom Newton alakja

Tekintsük az $x_0, x_1, \dots, x_m \in [a, b]$ csomópontokat és legyen f egy tetszőleges az $[a, b]$ intervallumon értelmezett függvény. Az x_0, x_1, \dots, x_k csomópontokhoz tartozó Lagrange polinom legyen $L_k f$, illetve $(L_0 f)(x_k) = f(x_k), k = 0, 1, \dots, m$

1. Lemma. Egyértelműen létezik olyan $\alpha_k \in R$ konstans, amellyel

$$(L_k f)(x) = (L_{k-1} f)(x) + \alpha_k (x - x_0)(x - x_1) \dots (x - x_{k-1}). \quad (1)$$

Az α_k konstans a $L_k f$ Lagrange polinom x^k tényező együtthatóját adja meg. Ezen konstansokra új jelöléseket vezetünk be, legyen $[x_0, x_1, \dots, x_k; f] = \alpha_k$.

2. Lemma.

$$[x_0, x_1, \dots, x_k; f] = \frac{[x_1, x_2, \dots, x_k; f] - [x_0, x_1, \dots, x_{k-1}; f]}{x_k - x_0}, \forall k \geq 1 \quad (2)$$

$$[x_i; f] = f(x_i), i = 0, 1, \dots, k.$$

3. Értelmezés. A $[x_0, x_1, \dots, x_k; f]$ valós számokat az f függvény x_0, x_1, \dots, x_k csomópontokra vonatkozó osztott differenciájának nevezzük.

A (1) összefüggés alapján a $L_m f$ interpolációs polinom felírható a következő módon is:

$$(L_m f)(x) = f(x_0) + \sum_{i=1}^m [x_0, x_1, \dots, x_i; f] (x - x_0)(x - x_1) \dots (x - x_{i-1}) \quad (3)$$

amelyet a *Lagrange polinom Newton alakjának* nevezzük. Ennek alapján a Lagrange polinom meghatározásához az $[x_0, x_1, \dots, x_i; f], i = 0, 1, \dots, m$ osztott differenciákat kell kiszámítani. Az osztott differenciák kiszámítására a

következő táblázat írható fel:

$$\begin{array}{ccccccc}
 x_0 & [x_0; f] & \rightarrow & [x_0, x_1; f] & \rightarrow & [x_0, x_1, x_2; f] & \rightarrow & [x_0, x_1, x_2, x_3; f] \\
 & & \nearrow & & \nearrow & & \nearrow & \\
 x_1 & [x_1; f] & \rightarrow & [x_1, x_2; f] & \rightarrow & [x_1, x_2, x_3; f] & & \\
 & & \nearrow & & \nearrow & & & \\
 x_2 & [x_2; f] & \rightarrow & [x_2, x_3; f] & & & & \\
 & & \nearrow & & & & & \\
 x_3 & [x_3; f] & & & & & & \\
 \vdots & & & & & & &
 \end{array}$$

A táblázat második oszlopában az f függvény csomópontbeli értékei találhatók, a táblázat többi eleme a 2. Lemmában megadott rekurzív összefüggéssel határozható meg.

Az osztott differenciák ismeretében a Newton polinom értékét egy x pontban a (3) képlet segítségével számíthatjuk ki.

FELADAT:

Írjunk egy m-filet amely egy adott csomópont vektorra és a csomópontokban a függvényértékek ismeretében, kiszámítja a Lagrange polinom Newton alakját használva az interpolációs polinom értéket egy tetszőleges pontban, majd ennek segítségével ábrázoljuk ugyanazon grafikus képernyőn a Lagrange polinomot és az approximálandó f függvényt.

Alkalmazzuk ezt a Runge függvényre: $f : [-5, 5] \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{1}{1+x^2}$.